

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a
Palamós**

ÀMBIT URBÀ-TERRITORIAL

Síntesi de la Diagnosi

AJUNTAMENT DE PALAMÓS
Servei de Promoció Econòmica

ÀMBIT URBÀ-TERRITORIAL

1.- SÍNTESI DE LES ENTREVISTES EN PROFUNDITAT

Característiques i posicionament estratègic de Palamós

Evolució històrica:

Mentre Sant Feliu de Guíxols esdevenia la "capital històrica" i Palafrugell el municipi líder en termes de desenvolupament industrial, Palamós es convertí en el municipi que disposava de la infraestructura necessària (Port) per donar sortida a l'activitat econòmica generada als dos pols comarcals:

- Aquesta evolució explica, en bona part, que Palamós sigui actualment el tercer municipi més poblat del Baix Empordà, la qual cosa s'ha d'entendre com una oportunitat ja que obre possibilitats i posiciona Palamós.
- En tot cas, també es destaca com a feblesa el fet que, des d'una perspectiva històrica, s'ha tendit a controlar poc el creixement, donada la dependència als dos pols (certa manca de control autònom).

Conseqüències de ser un municipi urbà:

- És positiu en el sentit que permet disposar d'una estructura de col·lectius organitzats rellevant. Per tant, l'impacte de l'organització social en la quotidianitat local és potent i amb capacitats (Ex.- voluntariat).
- En tot cas, també té febleses:
 - o Pèrdua de calidesa i proximitat: "*Palamós no és Cadaqués*"
 - o Societat menys cohesionada del que seria desitjable. Dóna la sensació que la comunitat s'estructura a base d'afegits: "*S'ha tendit massa a la creació de grups aïllats, específics i endogàmics*"

Mancomunar serveis, un repte de futur ineludible:

- Amb tot, Palamós disposa de poca superfície i pocs serveis propis com per plantejar-se un salt qualitatiu en el desenvolupament local d'esquenes al seu entorn territorial.

- El municipi sol té menys potencial que el conjunt del territori més immediat (Sant Antoni i Vall-llobrega).
- Les accions compartides, doncs, esdevenen claus per avançar. Sobretot a nivell de serveis i equipaments.

Recursos, serveis, infraestructures i equipaments

Es posen de manifest diferents fortaleses i oportunitats que el Pla hauria d'aprofitar i potenciar:

- **Platges:**
 - o Es disposa de la platja gran, amb sol tot el dia i amb pàrquing. Aquesta fet es considera una oportunitat per a promoure accions atractives encaminades a desestacionalització: *"De la platja gran se'n podria treure profit tot l'any; es pot dinamitzar en major mesura el passeig, es poden organitzar activitats i esdeveniments sectorials, etc."*
 - o També cal tenir molt present les potencialitats de la Platja del Castell. *"És una icona, un diamant en brut que cal aprofitar"*.
- **Comunicacions (C-31):** Cal aprofitar els beneficis que ha suposat en termes de comunicacions la millora viària de la C-31.

També s'exposen febleses i amenaces que cal tenir en compte a l'hora de definir les estratègies de desenvolupament local de Palamós:

- **Transport públic:** Tot i els beneficis oportunitats que suposa la C-31 (pel transport privat) el transport públic és molt millorable.
- **Platja gran:** Les oportunitats que ofereix la platja gran no estan ben aprofitades (sobreeplotació a l'agost i infrautilitzada la resta de l'any. Caldria lligar-la millor amb la zona urbana)
- **Serveis als visitants:** Es troben a faltar espais i serveis per atendre i oferir comoditats i atractius als visitants.
- **Espais per a col·lectius organitzats:** Manca de locals i espais per als col·lectius organitzats. N'hi ha, però són limitats. El desenvolupament de l'associacionisme també és molt important per al desenvolupament local.

Valoracions i reflexions entorn el PORT:

S'exposen, fonamentalment, reptes i oportunitats entorn el Port que caldria abordar a través del Pla Estratègic:

- Es considera clau definir quin ha de ser el **futur del Port**. Caldria dimensionar-lo més enllà d'un espai de treball, i convertir-lo, també en un espai de trobada, de relació, de promoció, etc. En definitiva, una relació i un planejament més íntim entre el territori i el Port.
- Sobre la **relació entre la indústria i el Port**:
 - o Cal desenvolupar la possibilitat de treballar les exportacions de les empreses gironines i catalanes a través del Port de Palamós (fruita, aigua, fitosanitari, etc). Actualment predomina l'entrada de mercaderies (paper, fusta, ferro, minerals polsosos). En relació a la sortida de mercaderies es centra, fonamentalment, en la biomassa.
 - o L'activitat industrial al Port podria conuiuïre sense problemes amb el creuerisme (40 dies a l'any amb creuers, suposen 325 dies lliures per a les mercaderies)
 - o El planejament preveu un nou polígon a Palamós. En aquest sentit caldria ser conscients de la necessitat de preveure que el nou sòl industrial tingui vinculació amb l'activitat econòmica que es genera al Port.
 - o Es considera bàsic garantir la sostenibilitat ambiental en les estratègies de desenvolupament en general i del Port en particular.

Espai públic i característiques urbanístiques

Les entrevistes serveixen per destacar la necessitat d'aprofitar el Pla Estratègic per definir quin futur es vol per Palamós, especialment decidint quin tipus de turisme volem (qualitat vs quantitat).

En aquest sentit es recullen valoracions que posen èmfasi en la relació existent entre la promoció econòmica i turística i l'urbanisme local. Són les següents:

- La millora de l'espai públic, requisit ineludible:
 - o Cal tenir claríssima la necessitat d'adaptar l'espai urbà al tipus de destinació en la que ens volem convertir, i a les necessitats de la població permanent.
 - o Cal decidir què se'n vol fer de Palamós, però sobretot anar-hi junts i cap a una sola direcció (urbanisme inclòs). Cal treballar per donar personalitat a Palamós, i l'urbanisme es converteix en una pota clau d'aquest procés.
 - o L'entorn urbà és millorable i el territori és prou atractiu com per aprofitar-lo i singularitzar-se. Cal, en aquest sentit, tendir cap a l'excel·lència de l'espai públic per tal de ser atractius.
 - o Si es pretén fer un pas endavant en relació a la promoció local i el turisme esdevé imprescindible millorar i adaptar l'espai urbà (neteja, ordenament, homogeneïtzació, mobilitat, etc...).

- Esforçar-se per fer conviure el patrimoni històric amb la modernitat, una oportunitat per:
 - o Tendir a fomentar criteris estètics de l'espai públic homogenis
 - o Reconèixer i posar en valor el patrimoni. Respectar certs elements característics (com a mínim al Palamós històric)
 - o Fer-ho amb debats, amb experts, prenent de referència el Pla, apostant per un model mediterrani.
 - o El desenvolupament urbanístic també ha d'evitar incongruències urbanístiques del passat, com els dos edificis excessivament alts a primera línia de mar. Cal apostar per un desenvolupament que prioritzi el respecte al territori i que potenciï els valors patrimonials de Palamós.

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

2.- SÍNTESI DE L'ANÀLISI QUALITATIVA: DAFO	
DEBILITATS	AMENACES
<p>DÈFICITS DEL TRANSPORT PÚBLIC</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grans mancances del transport públic de Palamós cap a l'exterior. No existeix un transport públic de qualitat i adaptat a les necessitats reals de la població i el turisme. 	<p>EL PORT, UNA INFRAESTRUCTURA CLAU AMB POSSIBILITATS DE MILLORA</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manca d'inversions i planificació específica al port, on caldria fer conviure activitats diverses. - Dependència de decisions d'administracions supramunicipals <p>SENTIMENT DE PERTINENÇA INFERIOR AL QUE SERIA DESITJABLE</p> <ul style="list-style-type: none"> - La imatge que tenen els palamosins de Palamós és millorable. <p>TEIXIT ASSOCIATIU RELLEVANT, PERÒ MILLORABLE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Com a municipi urbà, tot i disposar d'un teixit associatiu rellevant, es troba a faltar més cohesió i relacions entre les entitats existents i, fins i tot, més volum d'entitats.
<p>TEIXIT ASSOCIATIU RELLEVANT, PERÒ MILLORABLE</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manca d'espais per a les associacions 	
<p>POC TERRITORI</p> <ul style="list-style-type: none"> - El territori té unes dimensions més aviat petites. Palamós disposa de poc territori. 	
<p>DÈFICITS DE SERVEIS PÚBLICS</p> <ul style="list-style-type: none"> - Manca de fibra òptica. - Col·lapse de la línia telefònica en temporada alta. 	

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

<p>ESPAI PÚBLIC I URBANISME</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - La imatge del front marítim és millorable, així com els accessos al port. - Percepció de cert nivell de “deixadesa” de l’espai públic que caldria reduir (jardineria, contenidors, etc.) Caldria, en aquest sentit més conscienciació individual i més sentiment de col·lectivitat 	
FORTALESES	OPORTUNITATS
<p>EL PORT COM A POTENCIAL: Peça clau del DL</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - El Port i tots els serveis que se’n deriven. - Port natural, gran i profund, amb potencial per a passatgers i mercaderies. <p>L'ENTORN NATURAL</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - El paisatge de Palamós. Entorn atractiu i protegit. - El patrimoni natural. percentatge elevat d’espais protegits i platges de qualitat. 	<p>EL PORT COM A POTENCIAL: Peça clau del DL</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none"> - El Pla Especial del Port de Palamós, promogut per la Generalitat preveu creixements i accions interessants. En tot cas, està en procés d’elaboració i cal ser conscients dels límits de les decisions locals en aquesta matèria. - El port esdevé una OPORTUNITAT de futur per Palamós (nàutica, pesca, gastronomia, productes agroalimentaris, etc.) - El Port suposa un potencial a nivell històric, natural i patrimonial (pesca, transport de mercaderies, persones, etc.)

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

<ul style="list-style-type: none">- Existència de vies verdes, cicloturisme i parc urbà. <hr/> <p>LES CARACTERÍSTIQUES URBANES</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Existència d'espais públics oberts: places, platges, etc. <hr/> <p>EXISTÈNCIA D'UNA SOCIETAT CIVIL ORGANITZADA</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Existència d'un teixit associatiu important: associacions i col·lectius organitzats molt actius en el seu àmbit (teatre, carnestoltes, esports, gent gran, etc.)- Existència d'una Taula Solidària, assentada i activa. <hr/> <p>POSICIÓ GEOGRÀFICA ESTRATÈGICA</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Actualment es disposa de bones comunicacions per carretera.	<p>L'ENTORN NATURAL</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Bona imatge exterior de Palamós. <hr/> <p>LES CARACTERÍSTIQUES URBANES</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Existència d'espais públics oberts: places, platges, etc. Poden esdevenir espais relacionals i d'intercanvi entre les diferents perspectives culturals del municipi.- Palamós és un municipi heterogeni, el fet de viure en un teixit urbà compacte facilita la cohesió. <hr/> <p>EXISTÈNCIA D'UNA SOCIETAT CIVIL ORGANITZADA</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Existència d'un teixit associatiu important esdevé una oportunitat a aprofitar en el desenvolupament local <hr/> <p>POSICIÓ GEOGRÀFICA ESTRATÈGICA</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Situació geogràfica estratègica dins l'àmbit territorial.
--	--

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

	<p>POSSIBILITAT DE FER UN PAS ENDAVANT, MANCOMUNANT I SINGULARITZANT-SE</p> <hr/> <ul style="list-style-type: none">- Escenari i context propici a seguir treballant amb la idea de mancomunar serveis.- El port i l'existència de sectors com el pesquer, el comercial, l'esportiu i el cultural permet treballar amb fonament la creació d'una marca singular.
--	---

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

3.- REPTES DE PARTIDA

EL PORT COM UNA DE LES PECES CLAU DEL DESENVOLUPAMENT; MILLORES
I DESENVOLUPAMENT DEL PORT

- Es preveu un escenari de millora en relació al port que el Pla ha d'aprofitar
- Hi ha una relació directa entre el què vol ser Palamós durant els propers anys i les accions que s'acabaran executant al Port de Palamós
- Prendre el port com una de les referències per a la singularització de Palamós lligant el sector pesquer amb el turisme de qualitat i la gastronomia.
- Connexió del port amb el Passeig.
- Creació de l'espai d'entrada europeu de passatgers al Port, i itineraris d'entrada i sortida de passatgers del Port.
- Retorn social del Port a la població.
- Lligar el sector pesquer amb el turisme de qualitat i la gastronomia

FACILITAR EL DESENVOLUPAMENT DEL TEIXIT ASSOCIATIU, UNA ESTRATÈGIA
COHESIONADORA

- Amb espais per a entitats més adequats es facilitaria la creació de noves associacions i es potenciarien les ja existents.
- Dinamitzar l'associacionisme per tal que sigui present al municipi tot l'any i no només amb activitats puntuals.
- Creació d'una plataforma d'informació que garanteixi un traspàs eficient de la informació de l'Ajuntament a les entitats, i de les entitats a l'Ajuntament.
- Impregnar les estratègies i intervencions locals de vocació educadora, entenent l'educació des d'un sentit ampli i transversal.
- Garantir mecanismes per a promoure la participació de joves i dones del

**Procés deliberatiu per a la definició compartida
d'una estratègia de Desenvolupament Local a Palamós**
Síntesi de la Diagnosi: Àmbit Urbà-Territorial

municipi en els afers col·lectius (sense oblidar la resta de població).

MILLORES DE CARÀCTER URBANO-TERRITORIAL PER A FACILITAR EL
DESENVOLUPAMENT LOCAL

- Recuperació del “trenet”.
- Recuperar el pàrquing de La Planassa com a espai públic.
- Apostar per incrementar la presència i l'ús ciutadà dels espais públics (Ex.- espais infantils).

PROTEGIR I POTENCIAR LES VIRTUTS DEL TERRITORI

- Accions per a la gestió del 70% del territori protegit, que tingui retorn a la població.
- Aprofitar amb major mesura les potencialitats locals: paisatge, platja, comerç, etc.
- Treballar per la protecció del patrimoni natural, especialment marítim.
- Aposta decidida per la sostenibilitat ambiental.

LLIGAR LES MILLORES URBANÍSTIQUES I DE L'ESPAI PÚBLIC AL
DESENVOLUPAMENT LOCAL

- Potenciar les zones de l'espai públic adreçades als vianants i a l'esbarjo
- Millorar el manteniment dels espais públics.
- Dinamitzar la zona del passeig.
- En base a una definició prèvia de la indústria que volem, adaptar la planificació del sòl industrial del municipi.